

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 De Necessitate conventionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

DE CONVENTIONIBVS IN GENERE. LIBER VIGESIMVS PRIMVS.

De necessitate conventionum. Cap. 1.

- 1 Quibus rationibus diuisio rerum recepta, hisdem, & aliis, rerum cuique facta distributio & conseruata: & quare cuique libera rerum suarum dispositio.
- 2 Conuentiones spontanea debent esse.
- 3 Commercium & rerum commutationes humanae societati necessaria quare.
- 4 Primum contrahendi modus per Donationem, Mutuum, & Commodatum.
- 5 Item, officia per Commutationem, unde alii contractus prodierint: & quomodo illa non expedita, & propter necessitatem, & formulas contrahendi indultas.
- 6 Pretium, & munus ad constituendam aequalitatem conuentionum.

VIA ꝑ placuit humanæ imbecillitati, pluribus de causis diuisionem rerum admitti, & ita cuique possessionem & partem committendam: hisdem rationibus æquum visum est, vile, & necessarium, possessa libertati cuiusque, & liberæ administrationi concedere, *l. nemo exterius, de iudicis, C. in re mandata, C. mandata.* Et ita communi consensu mutuo sibi in societate sanciuere, non oportere cum alterius iactura locupletari, *l. nam hoc natura, de condi. et indeb. in P. l. iure natura, de regul. iur. P. cap. locupletari, eodem tit. in sex. nemini ius suum detrahendum esse, l. 2. de iis qui sui sui vel alie. iur. in P. §. si eo sit. ap. Iustitia.* & quod nostrum est, sine facto nostro in aliū transferri non posse, *l. id quod nostrū, de reg. iur. l. in diem de aqua pluua arcen. in P.* Neque lecta nostrorum temporum patitur, ut ait Iustinianus, in alienis rebus contra domini voluntatem aliquid fieri, vel pacisci, *l. si §. de pact. C. lib. 2. tit. 3.* Et ultra iniquum vitium, ingenis hominibus non esse liberā rerum suarum administrationem, *Caus. in l. 2. si a pariete quis fuer. m. muni. ff. lib. 37. P. tit. 12.* cum liceat per libertatem, viuere ut velis, *l. libertas, 4. de sta. hom. in P.* Multo magis res suas, quæ inferioris personis sunt, *l. infissime, de adu. l. ed. l. o. P.* & ad vsum earū, *l. in pecudum, de osur. in P. cum simal.* pertractare. Atque nihil tam naturali æquitati conuenit, quam voluntatem domini rem suam in aliam transferre volentis, ratam haberi, *§. per traditionem, de re. diuis. ap. Iustin. l. qua ratione §. hac quoq. res, de acq. rer. dom. §. Vnde* conuentiones voluntarias & spontaneas esse debere, dum cōcipiuntur, satis superque constat, *l. in commodato, §. sicut commoda, P. l. sicut, de act. on. C.* Et ita tabolenus Iurisdonsultus tradit, in omnibus rebus quæ dominium transferunt, accedere debere affectam contrahentium, sine quo conuentio imperfecta sit, *l. in omn. b. 5. 4. de acti. in P. l. 1. de pac. in P. l. in conuentionibus, 219. de verb. sign. l. in que res pign. obl. poss. P.* Aristoteles quoque tradit, *lib. 4. ad Eudemum,* initium contractuum voluntarium esse. Plato etiam, sequitur, inquit, *lib. 11. de legibus,* ut dicamus de pactis conuenientium, hisque ordinem tribuamus. Simplex autem illud sit, ut nec mea quisquam pro viribus tangat, nec moueat meorum quicquam minimum, nisi mihi persuaserit: atq. ego dum mentis compos fuero, id. m. in alienis efficiam. §. Idem ꝑ Plato alibi, *lib. 15. in Sophista.* speciem acquisitionis quæ fit inter volentes, dixit esse commutationem quæ fit domino, emptione, & mercede. Ceterum cum ita singulis rerum dominis, libera esset & sit voluntas erga res suas, & sæpe pluribus egeant mortales quæ apud alios sunt, aliquibus autem superfluis abundant, quæ aliis commoda & vsui sunt, vel possunt esse, suavit eadem societas humana communicationem, vicissitudinem dandi & accipiendi, quam commercium, quod & conuersationem seu conuictum, *o. forus, de ver. sign. & mercium seu rerum commutationem, c. notarius, de prohibita feudi alien. in vsu. feudo, cum simal. que glo. ad tit. in §. 1. de mut. stipul. in verb. commercium, Facit rubri de commer. & merca. C. l. 3. quæ res vendi possint, C. l. 1. que res exportari nequeant, C. l. 2. C. de eunuchis,* dicimus, quibus eget humana vita, *l. 2. de nudum, in P. Plato, 2. de repu.* Natura ipsa primū hominis, egentibus misereri iussit, cum ea sit vinculum omnibus commune, *l. ut om. de insti. & iure P. animal que homo sit sociale, & interficit hominis, hominem affici beneficio, l. seruus ea lege, de*

de seruus exportan. cumque omnes essent eadem necessitatis lege constructi, ut alter alterius ope carere non posset omnino. ¶ Et ꝑ me mea fallit opinio, arbitror primum modum transferendi res, post diuisionem, a liberalitate processisse, & donationem fuisse, *c. 1. de emt. ap. Greg. at vtendi modum, sine translatione domini, cum fide restitutionis, fuisse mutuum & commodatum.* Potuit autem liberalitas, & donatio inter viros probos sufficere cum mutuo: eo quod gratia gratiam generat, & qui beneficium suscipit, si improbus omnino non sit, natura impellatur beneficium rependere danti, *l. sed est, §. consuluit, de petri. hered. in P.* Vnde Caius speciem lucri dixit esse, ex alieno largiri, & eo modo beneficii debitorē sibi acquirere, *l. si pignore, 57. de iur. lib. 47. tit. 1.* ¶ Ideo ꝑ legitimis antiquitus, primum genus commerciorum fuisse Commutationem: in qua potius habebatur ratio gratitudinis beneficii suscepti, quam valoris rei. Quod Aristoteles indicat de contractibus agens, *Conseruatur, inquit, §. Ethicorum, ad Nicomach. re publica commutatione: ideo gratiarum exempla in medijs vrbibus construis solent, ut mutua sit retributio: hoc enim gratiarum propriū est, ut is qui beneficium accipit, vicissim aliquid reddat.* Cum autem illa commutatio non esset semper expedita, neq. omnes pari animo inter se essent, & quia cum extraneis, cum quibus conuictus non erat, esset agendum, & ab illis res nobis necessariae essent exportandæ, neque illi facile concederent, & commutatione nostrarum rerum non egerent, vsus & necessitas viam conuentionum inuenerunt, *l. ex hoc iure, de insti. & iur. P. §. ius autem gentium, de iure natura.* legesque tunc aliquas, & subinde alias, gentes constituerunt pro facili commercio. ¶ Accessit ꝑ & tandem pretium, id est, electa quædam materia publica auctoritate, & signata, quæ per symbola, consensu res vicissim æstimarentur, loco commutationis rerum aliarum, quæ in permutationis nomine postea propria fuit conuentio, *l. de emt. in P. l. 1. de ver. permuta. P.* Cum istis simul, crescente habendi cupiditate, & laxatis rationis firmiter, & malitia hominum & dolis grassantibus, leges conuenientis & formulæ, dehinc & repagula conuentionum firmata sunt, ne veritis artibus domini rebus suis spoliarentur, ut ex sequentibus apparebit.
Quid Conuentio, Pactumve, & qua methodo, & ordine ad obligationem fiat transitus.
Cap. 2.

- 1 Conuentionis nomen generale est.
- 2 Voluntas fundamentum vnum primum conuentionum cum preterite.
- 3 Voluntas conuictus conuentiones reprobatur, ut metus & vis.
- 4 Error, ut aduersarius voluntati libera, conuentiones vitiat, & quare.
- 5 Dolus vel deceptio, aduersarius voluntati.
- 6 Bona fides aliud contractuum fundamentum.
- 7 Potestas debet adesse contrahendi cum voluntate.
- 8 Conuentionis duæ species, contractus & transactio.
- 9 Fide firmantur conuentiones, & fides laus.
- 10 Fidem frangere graue.
- 11 Fides seruanda ob religionem, ut vitetur mendacium.
- 12 Fides seruanda cura apud magistratus: in ea contractum viu.
- 13 Creditor & debitor, dicitur a fide.

Conuentionis ꝑ nomen, inquit Vlpianus, generale est, pertinet ad omnia, de quibus contrahendi transigendive causa consentiunt, qui inter se agunt. Nam sicut conuenire dicuntur, qui ex diuersis locis in vnum colliguntur & veniunt, sic qui ex diuersis animi motibus in vnum consentiunt, id est, in vnam sententiam decurrunt, neque vllus est contractus, nulla obligatio, quæ in se non habeat conuentionem, *l. §. conuentionis, de pact. in P. l. si voluntate, C. de rescinden. vendit.* Oportet enim venire in vnam sententiam, & cōsentire eos, de quorum rebus agitur, priusquam res illorum in aliam potestatem veniant vel sententiam. ¶ Voluntas ꝑ itaque erit fundamentum vnum præcipuum contractuum omnium & pactiorum, quæ tamen ad effectum